Archiwum Morskie Eugeniusza Kwiatkowskiego. W 90-lecie powrotu Polski nad Bałtyk

Wybór i oprac.: Marian M. Drozdowski

Współpraca: Piotr Dwojacki

CZĘŚĆ I – MARZENIA I ASPIRACJE 5

I.1. **M.M. Drozdowski** - *Powrót Polski nad Bałtyk w lutym 1920 r.* 7
I.2. *Uroczystość zaślubin Polski z morzem* (1920) 16
I.3. **J. Haller** - *Fragment wspomnień* (1920) 17
I.4. **Ks. J.Wrycza** - *Kazanie wygłoszone podczas uroczystości objęcia morza przez Polskę 10 lutego 1920 r., przez dziekana Frontu Pomorskiego* (1920) 18
I.5. **W. Trąmpczyński** - *Przemówienie marszałka dla uczczenia objęcia wybrzeża Bałtyku przez Polskę* (1920) 20
I.6. **A. de Rosset-Fleury** - *Prezentacja wniosku w sprawie utworzenia sejmowej komisji do spraw morskich* (wystąpienie w Sejmie Ustawodawczym; 1920) 23
I.7. *Wniosek rządu w sprawie budowy portu morskiego na lewym brzegu Wisły* (1920) 25
I.8. *Wniosek poselski w sprawie utworzenia stacji doświadczalno-naukowej oceanologiczno-rybackiej nad Morzem Bałtyckim* (1920) 33
I.9. *Ustawa z dnia 28 maja 1920 r. o polskich statkach handlowych morskich* (1920) 34
I.10. **S. Żeromski** - *O potrzebie walki o granice zachodnie i północne* (1920) 39
I.11. **I. Paderewski** - *Telegram do E. Sapiehy o przeforsowaniu przez Anglików na Konferencji Ambasadorów możliwości ukonstytuowania Wolnego Miasta Gdańska przed podpisaniem konwencji polsko-gdańskiej* (1920) 41
I.12. *Decyzja Konferencji Ambasadorów w sprawie Wolnego Miasta Gdańska* (1920) 42
I.13. *Konwencja między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem* (1920) 44
I.14. *Ustawa z dnia 23 września 1922 r. o budowie portu w Gdyni* (1922) 52
I.15. *Spis polskich statków morskich (prócz rybackich) na dzień 11 listopada 1923 r.* 54
I.16. **M. Dąbrowska** - *Nadmorskie krajobrazy. Wspomnienia z r. 1923* 55
I.17. **S. Żeromski** - *Port w Gdyni* (1925) 58
I.18. **A. Świętochowski** - *Paradoks* (1925) 60
I.19. *Rezolucja wiecu zorganizowanego przez Ligę Morską i Rzeczną* (1926) 61
I.20. **Z. Kirkor-Kiedroniowa** - *Wspomnienia o polityce morskiej ministra Józefa Kiedronia* 62

CZĘŚĆ II – M.M. Drozdowski – EUGENIUSZ KWIATKOWSKI. ZARYS BIOGRAMU *67*

CZĘŚĆ III – MINISTER PRZEMYSŁU I HANDLU *99*

III.1. *Program morski Eugeniusza Kwiatkowskiego – wystąpienie w trakcie konferencji prasowej* (1926) *101*
III.2. *Podniesienie bandery polskiej na okrętach, zakupionych przez rząd polski* (1927) *108*
III.3. **E. Kwiatkowski** - *Przemówienie na Plenum Sejmu* (fragment, 1927) *112*
III.4. *W siódmą rocznicę zaślubin* (1927) *116*
III.5. **W. Sieroszewski** - *Willa nad morzem* (1928) *116*
III.6. **E. Kwiatkowski** - *Postęp gospodarczy Polski* (fragment szkicu, 1928) *118*
III.7. Z pobytu Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w Gdyni (1928) *121*
III.8. *Wniosek nagły w sprawie zawarcia umowy z Konsorcjum Francusko-Polskim dla budowy portu w Gdyni* (1928) *123*
III.9. **A. Kwiatkowska-Puget** - *Wspomnienie* (spotkanie ze studentami Politechniki Warszawskiej - fragment wypowiedzi, 2002) *125*
III.10. *Z pobytu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Gdyni* (1928) *125*
III.11. **E. Kwiatkowski** - *Handel morski w 1928 roku* (fragment wykładu w Wyższej Szkole Handlu Zagranicznego we Lwowie; 1928) *129*
III.12. **E. Kwiatkowski** - *Polska na morzu* (odczyt w auli Uniwersytetu Poznańskiego na akademii pomorskiej; 1928) *131*
III.13. *Wizyta Prezesa Rady Ministrów K.Bartla w Wolnym Mieście Gdańsku* (1929) *140*
III.14. **E. Kwiatkowski** - *Powrót Polski nad Bałtyk* (1930) *145*
III.15. **E. Kwiatkowski** - *Referat z okazji dziesięciolecia odzyskania dostępu do Bałtyku* (na warszawskiej akademii rządowej, 1930) *161*
III.16. *Odezwa Komitetu Obchodu 10-lecia odzyskania dostępu do morza* (1930) *172*
III.17. **E. Kwiatkowski** - *Przemówienie i wpis E. Kwiatkowskiego do księgi pamiątkowej podczas podniesienia bandery na „Darze Pomorza"* (1930) *173*
III.18. *Apel E.Kwiatkowskiego i innych członków Komitetu Honorowego Miesiąca Propagandy Pomorza* (1930) *174*
III.19. *Pismo członków Magistratu i Rady Miejskiej w Gdyni do E.Kwiatkowskiego w związku z jego ustąpieniem ze stanowiska ministra przemysłu i handlu* (1930) *176*

CZĘŚĆ IV – 1930-1935. NIE TYLKO DYREKTOR 177

IV.1. **E. Kwiatkowski** - *Dysproporcje (fragment eseju poświęcony roli polityki morskiej* (1931) 179
IV.2. **E. Kwiatkowski** - *Dysproporcje (fragment eseju nt. Wolne Miasto Gdańsk a Polska)* (1931) 183
IV.3. **E. Kwiatkowski** - *The Baltic Policy of Poland* (fragmenty, 1933) 188
IV.4. **E. Kwiatkowski** - *Dziesięć prawd o Gdyni* (1935) 194
IV.5. **E. Kwiatkowski** - *Polska na morzu 1924-1928* (1935) 196
IV.6. **L. Możdżeński** - *Polityka morska Polski odrodzonej 1918–1934* (1935) 200
IV.7. **T. Wenda** - *Dzieje budowy portu gdyńskiego* (1935) 208
IV.8. **H. Tetzlaff** - *Opis rozbudowy portu gdyńskiego 1921-1934* (1935) 213
IV.9. **J. Borowik** - *Światła i cienie Gdyni* (1935) 220
IV.10. **S. Frankowski** - *Obrona Polski na morzu* (1935) 227
IV.11. *Piętnastolecie odzyskania dostępu do morza* (1935) 235
IV.12. *Ulotka „Port w Gdańsku"* (1935) 236
IV.13. *Ulotka „Port w Gdyni"* (1935) 237
IV.14. *Uroczyste otwarcie portu drzewnego w Gdyni* (1935) 238
IV.15. *Święto morza* (1935) 239
IV.16. *Powrót „Daru Pomorza" do Gdyni* (1935) 242
IV.17. *Podniesienie bandery na M/S Piłsudski* (1935) 243

CZĘŚĆ V – WICEPREMIER I MINISTER SKARBU 245

V.1. **G. Orlicz-Dreszer** - *10 lutego 1936 r.* (1936) 247
V.2. **B. Polkowski** - *X-lecie miasta Gdyni* (1936) 249
V.3. **E. Kwiatkowski** - *Gdynia symbolem buntu* (1936) 251
V.4. *Poświęcenie i podniesienie bandery na statku „Batory"* (1936) 255
V.5. **M. Wańkowicz** - *M/S „Batory"* (1936) 257
V.6. **T. Bierowski** - *Organizacja i cele polskiej marynarki handlowej* (1936) 260
V.7. **I. Mościcki** - *Przemówienie radiowe Prezydenta RP w dniu „Święta Morza"* (1936) 265
V.8. *Uroczystości Święta Morza* (relacja, 1936) 266
V.9. *Pogrzeb zwłok śp. gen. dyw. Gustawa Orlicz-Dreszera* (1936) 272
V.10. *Uroczyste pożegnanie statku szkolnego „Dar Pomorza"* (1936) 278
V.11. **E. Kwiatkowski** - *...Morze pracy i morze zadań* (przemówienie na VII Walnym Zjeździe Delegatów Ligi Morskiej i Kolonialnej, 1937) 280
V.12. **A. Potyrała** - Przemysł a potrzeby morskie (1937) 283
V.13. **J. Borowik** - *Antynomie w gospodarce morskiej* (1937) 287
V.14. **A. Konopka** - *Magistrala wodna Śląsk – Bałtyk* (1937) 294
V.15. **B. Polkowski** - *Sylwetka przyszłej Gdyni* (1937) 296
V.16. **A. Roman** - *Praca Polski na morzu* (1938) 298
V.17. **T. Dzieszko** - *Port rybacki w Wielkiej Wsi* (1938) 303
V.18. **M. Wańkowicz** - *Powstanie rybackiej Gdyni* (1938) 306

V.19. **E. Kwiatkowski** - *O śmiały program morski* (oświadczenie z okazji Dnia Morza, 1938) *313*
V.20. *„Święto Morza" w Gdyni* (relacja, 1938) *314*
V.21. **K. Sosnkowski** - Przemówienie w trakcie uroczystości powitania O.R.P. „Orzeł" (relacja, 1939) *315*
V.22. *VIII Zjazd Delegatów Ligi Morskiej i Kolonialnej* (1939) *320*
V.23. **E. Kwiatkowski** - Przemówienie na zebraniu Pomorskiej Rady Gospodarczej (1939) *329*
V.24. **C. Gumkowski** - *Łódź dla polskiej idei morskiej. Zbiórka na ścigacz im. wicepremiera Kwiatkowskiego* (1939) *334*
V.25. **I. Mościcki** - *Powróciliśmy na Bałtyk jako państwo, bo ostaliśmy się na nim nieprzerwanie jako naród* (1939) *335*
V.26. **J. Lewandowski** - *O przebiegu „Dnia Morza" w Gdyni, z udziałem E. Kwiatkowskiego i w Warszawie* (1939) *337*
V.27. **T. Ocioszyński** - *Polityka morska* (1939) *344*

CZĘŚĆ VI – DELEGAT RZĄDU ***347***

VI.1. *Gdańsk, miasto znowu nasze* (1945) *349*
VI.2. **E. Kwiatkowski** - *O przyszłość Polski nad morzem* (fragment referatu wygłoszonego na posiedzeniu Komisji Morskiej KRN w Gdańsku, 1945) *350*
VI.3. **P. Zaremba** - *List do Eugeniusza Kwiatkowskiego* (1946) *355*
VI.4. **E. Kwiatkowski** - *Wczoraj, dziś i jutro Polski na morzu* (fragmenty referatu wygłoszonego na I Zjeździe Związku Gospodarczego Miast Morskich; 1946) *356*
VI.5. **E. Kwiatkowski** - ***Gdynia - pomnik życia*** (szkic przeznaczony dla prasy, 1946) *359*
VI.6. **E. Kwiatkowski** - Teksty projektów rezolucji na Zjazd Wybrzeża (1947) *362*
VI.7. **E. Kwiatkowski** - *Początki odbudowy gospodarki morskiej* (1947) *364*
VI.8. **T. Kazimirski** - *O morskie horyzonty myślowe* (1947) *371*
VI.9. **M.M. Drozdowski** - *Eugeniusz Kwiatkowski o Szczecinie i Pomorzu Zachodnim* (wykład w Wyższej Szkole Ekonomiczno-Turystycznej w Szczecinie, 2005) *375*

CZĘŚĆ VII – MILCZENIE ***387***

VII.1. *Pismo 32 absolwentów byłej Wyższej Szkoły Handlu Morskiego w Sopocie do Komisji Rehabilitacyjnej przy Wyższej Szkole Ekonomicznej w Sopocie* (1956) *389*
VII.2. *List otwarty pracowników Morskiej Centrali Zaopatrzenia, Zarządu Portu, Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Sopocie i jej absolwentów, Polskich Linii Oceanicznych, Morskiej Agencji w Gdyni do ministrów Szkolnictwa Wyższego i Żeglugi Obywatela Prof. Stefana Żółkiewskiego i Obywatela Prof. Stanisława Durskiego* (1956) *389*

VII.3. **E. Kwiatkowski** - *List do Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego – Oddział Morski* (1957) 390
VII.4. **E. Kwiatkowski** - *List do redaktora „Techniki i Gospodarki Morskiej" w sprawie polityki morskiej* (1957) 391
VII.5. **E. Kwiatkowski** - *Pismo do Komitetu Organizacyjnego Instytutu Bałtyckiego w związku z restytucją Instytutu* (1958) 394
VII.6. **E. Kwiatkowski** - *W służbie morza i polityki morskiej* (1959) 395
VII.7. **E. Kwiatkowski** - *Akcja odbudowy i zagospodarowania Wybrzeża polskiego w latach 1945-1947* (1968) 397
VII.8. **E. Kwiatkowski** - *U narodzin Polski morskiej* (1968) 410
VII.9. **E. Kwiatkowski** - *List do red. T. Oborskiego na temat znaczenia Gdyni* (1970) 418
VII.10. **E. Kwiatkowski** - *List z gratulacjami z okazji pięćdziesięciolecia powstania Szkoły Morskiej* (1971) 420
VII.11. **E. Kwiatkowski** - *List do Ob. mgr. inż. Jerzego Szopy, ministra żeglugi PRL* (1972) 420
VII.12. **E. Kwiatkowski** - *To, co jest najważniejsze* (oświadczenie dla prasy w związku z pięćdziesiątą rocznicą ustawy sejmowej o budowie portu w Gdyni, 1972) 421
VII.13. **E. Kwiatkowski** - *List do dyrektora Zarządu Portu Gdyńskiego z okazji pięćdziesięciolecia ustawy o budowie portu w Gdyni* (1972) 423
VII.14. **E. Kwiatkowski** - *List do Mariana Marka Drozdowskiego* (1972) 424
VII.15. **A. Latra** - *Gratulacje prezydenta Gdyni dla Eugeniusza Kwiatkowskiego z okazji osiemdziesiątej piątej rocznicy urodzin* (1973) 425
VII.16. **P. Dwojacki** - *Pierwszy doktor honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego: Eugeniusz Kwiatkowski* 427

CZĘŚĆ VIII – POŻEGNANIA, PRZYPOMNIENIA 431

VIII.1. *List kondolencyjny Tomasza Biernackiego p.o. rektora Politechniki Gdańskiej do Leokadii Kwiatkowskiej* (1974) 433
VIII.2. *List kondolencyjny Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski, do rodziny Eugeniusza Kwiatkowskiego* (1974) 433
VIII.3. **Ks. H. Jastak** - *Przemówienie w czasie nabożeństwa żałobnego za duszę śp. prof. inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego* (1974) 434
VIII.4. *List 50 legionistów, peowiaków i akowców do Karola Wojtyły z podziękowaniem za celebrę pogrzebową śp. Eugeniusza Kwiatkowskiego* (1974) 438
VIII.5. *Bałtyk - drzwi do Europy. Oświadczenie Klubu Senackiego „Solidarność"* (1995) 439
VIII.6. **F. Cegielska** - *Gdynia – fascynujące wyzwanie* (fragment; 1996) 440
VIII.7. **Ks. H. Jastak** - *Kazanie wygłoszone z okazji 25-lecia śmierci śp. prof. Eugeniusza Kwiatkowskiego, ministra i wicepremiera Rządu II RP* (1999) 441
VIII.8. *Rezolucja Rady Miasta Gdyni* (2001) 445

VIII.9. *Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 stycznia 2002 r. w sprawie ustanowienia roku 2002 rokiem Eugeniusza Kwiatkowskiego* (2002) *446*
VIII.10. *Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 stycznia 2009 r. w sprawie uczczenia pamięci Eugeniusza F. Kwiatkowskiego* (2009) *446*
VIII.11. **J. Maciejewicz-Ryś** - *Potrafił Polakom wmówić, że jesteśmy państwem morskim* (2009) *448*

CZĘŚĆ IX – PROJEKT UCHWAŁY SEJMU RP NA 90-LECIE POWROTU POLSKI NAD BAŁTYK *451*

SPIS TREŚCI *457*